

Sygn. akt I CZ 62/06

POSTANOWIENIE

Dnia 10 listopada 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jan Górowski (przewodniczący)

SSN Józef Frąckowiak (sprawozdawca)

SSN Elżbieta Skowrońska-Bocian

w sprawie z powództwa F. G.

przeciwko [...]

o ochronę dóbr osobistych i zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 10 listopada 2006 r.,

zażalenia pozwanych na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 26 czerwca 2006 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Apelacyjny odrzucił skargę kasacyjną pozwanych [...] od wyroku tego Sądu z dnia 2 lutego 2006 r., w części dotyczącej roszczenia pieniężnego. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, skoro pozwania w skardze kasacyjnej skarżyli wyrok zarówno co do ochrony dóbr osobistych jak i roszczenia pieniężnego powinni byli uiścić opłatę stałą w wysokości 600 zł przewidzianą od pozwu o ochronę dóbr osobistych, jak i opłatę stosunkową od roszczenia majątkowego. Ponieważ od złożonej skargi kasacyjnej pozwani wnieśli tylko opłatę stałą, to w części dotyczącej roszczenia majątkowego, skargę kasacyjną należało odrzucić, zgodnie z art. 130² § 3 k.p.c. W zażaleniu pozwani wnieśli o uchylenie zaskarżonego postanowienia, gdyż zdaniem skarżących nie znajduje ono uzasadnienia w przepisach art. 26 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 18 ust. 2 i w związku z art. 12 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przepis art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398) przewiduje, że opłatę stałą w wysokości 600 zł pobiera się od pozwu o ochronę dóbr osobistych. Ochrona dóbr osobistych, zgodnie z art. 24 k.c. może polegać na roszczeniach o charakterze niemajątkowym (żądanie stosowanego przeproszenia) jak i na roszczeniach majątkowych (zadośćuczynienie za doznaną krzywdę lub żądanie zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany przez poszkodowanego cel społeczny). Z takiego sformułowania powołanego przepisu wynika, że opłata stała pobierana jest od każdego pozwu o ochronę dóbr osobistych niezależnie od tego, czy polega ona na zgłoszeniu roszczeń niemajątkowych jak i majątkowych. Za takim rozumieniem wspomnianego wyżej art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o kosztach sądowych przemawia również wykładnia systemowa. Ustawodawca w art. 26 ust. 1 pkt 4 i 5 wyraźnie wskazał, że opłata stała dotyczy tylko pozwów o ochronę niemajątkowych praw autorskich oraz ochronę niemajątkowych praw wynikających z opatentowania wynalazków. W przypadku dóbr osobistych, których ochrona może wiązać się z roszczeniami majątkowymi i niemajątkowymi ustawodawca nie wspomina

o żadnym rozróżnieniu opłaty od pozwu, natomiast gdy chodzi o prawa autorskie i wynalazcze, to wyraźnie przewiduje, że opłata stała dotyczy tylko pozwów o roszczenia niemajątkowe. Z porównania powołanych przepisów wynika więc jednoznacznie, że od pozwu o ochronę dóbr osobistych ustawodawca przewidział tylko jedną opłatę stałą niezależnie od tego, czy dochodzi się w tym pozwie roszczeń majątkowych, czy niemajątkowych. Taką możliwość dopuszcza art. 12 ustawy o kosztach sądowych, który stanowi, że opłatę stałą pobiera się w sprawach o prawa niemajątkowe oraz we wskazanych w ustawie niektórych sprawach o prawa majątkowe. Wykładnia językowa i systemowa art. 26 ustawy o kosztach sądowych prowadzi do wniosku, że przepis art. 26 ust. 1 pkt 3 jest takim właśnie przepisem, który ustala stałą opłatę w sprawach majątkowych związanych z ochroną dóbr osobistych.

Takiego wniosku nie podważa to, że w art. 26 ust 1 pkt 6 ustawy o kosztach przewiduje się, że opłatę stałą pobiera się także w sprawach o inne prawa niemajątkowe, co może sugerować, że cały przepis art. 26 ust 1 ustawy o kosztach sądowych, odnosi się tylko do praw niemajątkowych. Rozumowanie takie można by uznać za poprawne tylko wtedy gdyby w przypadku spraw o inne prawa niemajątkowe (autorskie i wynikające z patentu), z którymi wiążą się także roszczenia majątkowe, ustawodawca wyraźnie nie ograniczył opłaty stałej tylko do sprawa niemajątkowych. W tej sytuacji uznać trzeba, że gdyby wolą ustawodawcy było ustalenie również w sprawach o ochronę dóbr osobistych opłaty stałej tylko w odniesieniu do roszczeń niemajątkowych, to podobnie jak w przypadku spraw o ochronę prawa autorski, czy ochronę praw wynikających z patentu, dałby temu wyraz w treści przepisu.

Mając na uwadze, że skarżący uiścili opłatę stałą od skargi kasacyjnej w kwocie 600 zł, a zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych jest ona taka sama jak w przypadku opłaty od pozwu o ochronę dóbr osobistych, zarzuty podniesione w zażaleniu uznać należy za zasadne. W tej sytuacji Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398¹⁵ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c., orzekł jak w sentencji.